

BESIKTNING AV ASFALTBELÄGGNINGAR

Besiktningshandbok

Roger Lundberg
2018-12-17

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
1 Projektbeskrivning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Syfte	4
1.2.1 Förväntat resultat	4
1.3 Genomförande	4
1.3.1 Frågeställningar	4
1.4 Tidplan	5
1.5 Organisation	5
1.6 Implementering	5
2 Utbildning	5
2.1 Asfaltskolan	5
2.2 Preliminärt program	6
2.3 Certifiering	6
3 Handboken	6
3.1 Tillgänglighet	6
3.2 Redovisning handboken	6
3.2.1 Bilagor	6
4 Slutsatser och kommentarer	6

Sammanfattning

En besiktningshandbok med tillhörande checklista är framtagen och kan användas som stöd vid entreprenadbesiktning av asfalt- och tankbeläggningar. ABO4 och ABTo6 ligger till grunden för besiktningens roll.

Boken beskriver också olika typer av besiktningar, besiktningens roll och fackmässigt utförande av beläggningsarbeten enligt AMA Anläggning. Till sist beskriver handboken en bildserie om vanligt förekommande fel.

Till boken hör också två bilagor, checklista för besiktaren samt ett exempel på överprövning av en besiktning.

1 Projektbeskrivning

1.1 Bakgrund

Asfaltbeläggning är den överlägset vanligaste hårdgjorda belagda ytan på svenska planer, gårdar, gator mm.

Varje år används cirka 7 miljoner ton asfaltmassa i landet och denna läggs ut i lager med olika egenskaper.

En stor del går till Trafikverket och andra professionella (vanligen offentliga) beställare, med klara riktlinjer om besiktning. För alla övriga beställare så som vägföreningar, mindre kommuner, företag och privata beställare kan dock ofta besiktningen ske mer slumpartat eller i vissa fall inte bli utförd överhuvudtaget.

Den asfalterade ytan syns visserligen, men de egenskaper som kan påvisas är egentligen bara stickprovvis tagna materialprover. Själva läggingsutförandet sker under kort tid och även där kommer arbetsmoment att vara oåtkomliga i efterhand. Ofta består en asfalterad yta även av flera asfaltlager.

Ett bitumenbundet överbyggnadslager kan även vara en tankbeläggning, såsom en ytbehandling (t ex Y1B) eller indränkt makadam (t ex IMT).

Under entreprenadtiden inträffar också oväntade händelser, som i bästa fall noteras i dagbok och sedan fastställs vid byggmöten. Det kan vara händelser som påverkar möjligheten att utföra arbetet på ett bra sätt

(konditionen hos den yta som ska beläggas, för tidigt trafikpåsläpp, väderlek, tillkommande arbeten, motstridiga uppgifter i handlingar, höjdsättning mm).

En besiktning kan alltså bli ett konstaterande av överytans kondition och kontroll av laboratorieprotokoll mm.

Resultatet kan då bli en besiktning med osäkerheter för både beställare och entreprenör. Det är inte heller lätt att vara besiktningens man, som utan djupare

information ska bestämma om ett entreprenadarbete är utfört enligt bygghandlingar.

Därför behövs en bättre regelbok, en checklista, informationsmaterial och utbildning i besiktning av asfaltytor vid alla de mindre kommunala och privata beläggningar som utförs.

1.2 Syfte

Syftet med detta projekt är att skapa tydligare riktlinjer och regler samt en checklista för asfaltbesiktningar.

Man måste inse vad en besiktning innebär och skaffa sig underlag för detta arbete. Det gäller både beställare, entreprenör och besiktningsman.

1.2.1 Förväntat resultat

Handboken skall efter genomgången utbildning vara ett stöd för besiktningsmannen. Utbildning och handboken kan också användas som ett verktyg för andra än bara besiktaren, t ex beställare, konsulter och entreprenörer m.m.

1.3 Genomförande

Arbetet har ledd av en projektledare, som är ansvarig för faktainsamling, sammanställning och rapport.

Till sin hjälp har projektledaren haft ett antal kunniga och erfarna personer med bakgrund som beläggningsentreprenörer, beställare, konsulter, besiktningsmän, utbildare och jurister. Genom intervjuer och möten har så mycket kunskap som möjligt samlas. Projektet har haft tre fysiska möten och ett antal telefonmöten.

1.3.1 Frågeställningar

- Vad är en besiktning och vilka entreprenadformer gäller?
- Vad säger befintliga regelverk, TDok, AMA Anläggning, ABO4 och ABT06
- Finns oklara arbetsmoment?
- Vilka handlingar gäller? Alla parter måste få tillgång till dessa för tidig inläsning.
- Hur förbereda besiktningen?

1.4 Tidplan

Projektet har pågått under tiden 2018-01-15 till 2018-12-18 med målet att presentera projektet vi Asfaltdagarna 2018.

1.5 Organisation

Projektledare: Roger Lundberg, eget företag

Projektdeltagare: Glenn Lundmark, NCC Industry AB (Asfaltskolan)

Anders Ficks, SVEVIA
Per Centrell, Ramböll
Hans Andersson, Skellefteå Kommun
Anand Andersson, Simrishamns kommun
Jessica Ekmark, NCC Industry AB
Selda Taner, SKL
Henrik Sjöholm, Skanska

Referensgrupp: Håkan Hakeröd, NCC Industry AB
Lars Redtzer, Sveriges Byggindustrier
Allan Lickander, Grön MarkBesiktning Skåne AB
Åke Sandin, eget företag
Fredrik Loeb, Tallberga Konsult AB

1.6 Implementering

Projektarbetet redovisas med en rapport och bilder med vanligt förekommande fel och brister. Projektet har också presenterats på Asfaltdagarna i Malmö och Stockholm under november månad.

En tvådagars-utbildning i Asfaltskolans regi kommer att starta våren 2019. Deltagarna kommer att få möjlighet att få en personlig certifiering av tredje part. Om det bedöms värdefullt ges också underlag till ett informationsblad från SBUF.

2 Utbildning

2.1 Asfaltskolan

En utbildning via Asfaltskolan är planerad med start våren 2019. Kursens längd blir två dagar med en skrivning på ett antal kontrollfrågor och med godkänt resultat kommer att läggas in i ID06.

2.2 Preliminärt program

- Allmänt om asfaltbeläggning, utförande och provmetoder
- Genomgång av handbokens olika delar
- Genomgång checklista för besiktning
- Grupparbeten

2.3 Certifiering

Efter utförd utbildning har eleven möjlighet att genom tredje part få en personlig certifiering. Asfaltskolan kommer att förhandla fram ett avtal med RISE, men eleven betalar sin egen certifiering.

3 Handboken

3.1 Tillgänglighet

Handboken kommer att finnas som Web-format med möjlighet att själv skriva ut önskade sidor och checklistor. Vid nerladdning av handboken följer också checklista för besiktaren och exempel på överprovning som bilagor.

3.2 Redovisning handboken

Redovisning av handboken inklusive två bilagor följer med denna rapport och redovisas som separat dokument.

3.2.1 Bilagor

1. Besiktningshandboken
2. Checklista
3. Exempel på överprovning

4 Slutsatser och kommentarer

Presentationen av besiktningshandboken på Asfaltdagarna mottogs väldigt bra och Asfaltskolan har redan fått ett 20-tal anmälningar till första kursen våren 2019.

Handboken kommer att förvaltas av Asfaltskolan och finnas på Asfaltskolans hemsida för nedladdning och uppdateras vid ändring av olika ingående regelverk.